

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 20. veebruar 2018
(OR. en, hr)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2015/0148 (COD)

6053/1/18
REV 1 ADD 1

CODEC 178
CLIMA 23
ENV 71
ENER 45
TRANS 65
IND 44
COMPET 64
MI 75
ECOFIN 96

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Eelnõu: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ eesmärgiga hoogustada heitkoguste kulutõhusat vähendamist ja süsinikdioksiidiheite vähendamist toetavaid investeeringuid, ning otsust (EL) 2015/1814 (esimene lugemine) - Seadusandliku akti vastuvõtmine = Avaldused

Sloveenia ja Portugali avaldus

Sloveenia ja Portugal toetavad ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (ELi HKS) reformi ning tunnistavad, et 4. etappi (2021–2030) käsitlevate õigusaktide kohta saavutatud kokkulepe tugevdab märkimisväärselt ELi HKS-i toimimist.

Kõige olulisemad ELi HKSi kohandused, mis on vajalikud selleks, et saavutada ELi eesmärk vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid 2030. aastaks vähemalt 40%, nagu lepiti kokku kliima- ja energiaraamistikus 2030, on lineaarse vähendamisteguri suurendamine ning turustabiilsusreservi ja saastekvootide tasuta eraldamise jagunemise kohandamine. Samuti tervitavad Sloveenia ja Portugal kokkulepet selle kohta, et uue HKSi direktiivi sätteid vaadatakse regulaarselt läbi, sealhulgas kasvuhoonegaaside heite ülekandumise sätteid ja lineaarne vähendamistegur, ning et komisjon hindab iga Pariisi kokkuleppe kohase ülevaate kontekstis, kas on vajadus lisapoliitikate või -meetmete järele.

Vaatamata ELi HKSi reformi mainitud positiivsetele elementidele ületab kolmepoolsel kohtumisel saavutatud kokkulepe 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistiku alast kokkulepet moderniseerimisfondi puudutavate elementide osas. Sloveenia ja Portugal leiavad, et moderniseerimisfondi võimalik suurendamine, kasutades selleks enam kui Euroopa Ülemkogu 2014. aasta oktoobri kohtumisel kokku lepitud 2% LHÜde üldkogusest, ei ole solidaarsusmeetmena õigustatud, kuna moderniseerimisfondist toetatakse üksnes neid liikmesriike, kelle SKP on alla 60% ELi keskmisest. Kuna ka teistest ELi HKSi elementidest saavad kasu üksnes needsamad nimetatud liikmesriigid, rikub kokkulepitud võimalik suurendamine Euroopa Ülemkogu kokkuleppe tasakaalu.

Arvestades, et nimetatud künnis on meelevaldne ja jätab kõrvale teised vähem arenenud liikmesriigid, nagu Sloveenia ja Portugal, kelle SKP elaniku kohta on tunduvalt alla ELi keskmise ja kellel on samuti raskusi energiasektori ümberkorraldamisega, loodame, et kõnealust suurendamist ei toimu ning et mistahes ELi HKSi tulevase reformiga taastatakse algselt kokkulepitud tasakaal seoses ELi HKSi solidaarsusmehhanismidega.

Lisaks oli lõplikus kompromissis moderniseerimisfondi võimaliku suurendamise eesmärk tegeleda ka Euroopa Parlamendi väljendatud murega, mis puudutab õiglast üleminekut vähese CO₂-heittega ühiskonnale. Soovime rõhutada, et kõnealune üleminek on väljakutse kogu ELi jaoks. Seetõttu tuleks õigusaktide tulevaste läbivaatamiste käigus käsitleda õiglast üleminekut laiemalt ning mitte üksnes vähim arenenud ELi liikmesriikidest lähtuvalt.

Komisjoni avaldused

Lineaarne vähendamistegur

ELi heitkogustega kauplemise süsteem (HKS) on ELi peamine vahend, mille abil saavutada ELi kliimaeesmärk hoida maailma keskmise temperatuuri tõusu oluliselt allpool 2 °C võrreldes industriaalühiskonna eelse tasemega, nagu on kokku lepitud ka Pariisi kokkuleppe kontekstis. Kooskõlas selle eesmärgiga ning kliima- ja energiapoliitika raamistikuga aastani 2030 on ELi HKS-i läbivaatamine ja lineaarse vähendamisteguri suurendamine 1,74%lt 2,2%-ni esimesed sammud ELi eesmärgi suunas vähendada liidus kasvuhoonegaaside heitkoguseid 2030. aastaks vähemalt 40%. Komisjon tunnustab, et on vaja rohkem jõupingutusi ja suuremaid ambitsioone, saavutamaks ELi 2050. aasta kasvuhoonegaaside eesmärk vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid kooskõlas Pariisi kokkuleppe pikaajaliste eesmärkidega. Kliima- ja energiaraamistikule 2030 lisatud mõjuhinnangus on öeldud, et sellisel tasemel ülempiir nõuab lineaarse vähendamisteguri edasist suurendamist kuni aastani 2050. Käesolevat direktiivi tulevikus läbi vaadates kohustub komisjon kaaluma lineaarse vähendamisteguri suurendamist, võttes arvesse rahvusvahelisi arenguid, mis nõuavad liidu poliitika ja meetmete rangemaks muutmist.

Meretranspordi heitkogused

Komisjon võtab Euroopa Parlamendi ettepaneku teadmiseks. Rahvusvaheline Mereorganisatsioon (IMO) teeb otsuse laevade kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise esialgse strateegia kohta eeldatavasti 2018. aasta aprillis. Komisjon hindab tulemust kiiresti ja annab sellest teada, käsitledes eelkõige heitkoguste vähendamise eesmärgi ja võimalikke meetmeid nende saavutamiseks, sh nende meetmete vastuvõtmise ajakava. Seejuures kaalub ta, missugused edasised sammud on asjakohased, et tagada sektori õiglane panus, ja käsitleb ka parlamendi ettepanekut edasiseks tegutsemiseks. Mis puudutab uusi seadusandlikke meetmeid meretranspordi tekitatava kasvuhoonegaaside heite valdkonnas, võtab komisjon Euroopa Parlamendi vastuvõetud muudatusettepanekuid nõuetekohaselt arvesse.

Õiglane üleminek söetööstus- ja CO₂ mahukates piirkondades

Komisjon kinnitab veel kord oma kohustust töötada välja algatus, et pakkuda õiglaseks üleminekuks asjaomaste liikmesriikide söetööstus- ja CO₂ mahukates piirkondades vajadusest lähtuvat toetust.

Selleks teeb ta koostööd nende piirkondade sidusrühmadega, et pakkuda suuniseid, eelkõige juurdepääsuks asjakohastele fondidele ja programmidele ja nende kasutamiseks, ning ärgitada heade tavade vahetamist, sh arutelusid tööstuse tegevuskavade ja ümberõppe vajaduste teemal.

Süsinikdioksiidi kogumine ja kasutamine

Komisjon võtab teadmiseks Euroopa Parlamendi ettepaneku vabastada ELi HKSi kohasest tagastamiskohustusest heitkogused, mis on tõendatult kogutud ja kasutatud nii, et süsinikdioksiidi püsiv sidumine on tagatud. Sellised tehnoloogiad ei ole praegu piisavalt arenenud, et teha otsus nende tulevase regulatiivse käsitlemise kohta. Arvestades süsinikdioksiidi kogumise ja kasutamise tehnoloogiate potentsiaali, kohustub komisjon järgmisel kauplemisperioodil nende regulatiivset käsitlemist vaagima, et teha kindlaks, kas direktiivi edasise läbivaatamise ajaks oleks asjakohane regulatiivset käsitlemist muuta. Sellega seoses pöörab komisjon tähelepanu selliste tehnoloogiate potentsiaalile aidata heitkoguseid märkimisväärselt vähendada, ohustamata seejuures ELi HKSi keskkonnaval terviklikkust.

Horvaatia Vabariigi avaldus

Horvaatia Vabariik toetab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ eesmärgiga hoogustada heitkoguste kulutõhusat vähendamist ja süsinikdioksiidiheite vähendamist toetavaid investeeringuid) ettepaneku eesmärgi, kuna on seisukohal, et ettepanek on ELi kliimapoliitika ja Pariisi kokkuleppe eduka rakendamise seisukohalt äärmiselt tähtis.

Siiski on Horvaatia Vabariik seisukohal, et direktiivi 2003/87/EÜ praegune tekst ja direktiivi 2003/87/EÜ muudatusi käsitlev praegune ettepanek asetab Horvaatia ebavõrdsesse olukorda seoses liikmesriikide poolt enampakkumisel müüdavate LHÜde koguarvuga, ning seetõttu palusime läbirääkimiste käigus teha asjakohaseid muudatusi.

Horvaatia Vabariik peab endiselt vajalikuks muuta direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10 lõike 2 teist lõiku, kuna kehtiv säte ei hõlma Horvaatiale antavate enampakkumisõiguste arvutust. Kõnealuses sättes on täpsustatud, millisest aastast peaksid tõendatud heitkoguseid kasutama need liikmesriigid, kes ei osalenud ühenduse süsteemis 2005. aastal. Sellega seoses tegi Horvaatia Vabariik 28. veebruari 2017. aasta keskkonna nõukogu istungil ettepaneku jätta direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10 lõike 2 teisest lõigust välja sõnad „ühenduse süsteemis“.

Tuletame meelde, et 2013. aastal arvutas Euroopa Komisjon Horvaatia Vabariigi enampakkumisõigused, võtmata arvesse kõiki parameetreid, milles oli kokku lepitud Horvaatia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga käsitlevate läbirääkimiste käigus. Horvaatia Vabariigi enampakkumisõiguste arvutamiseks kasutas Euroopa Komisjon ELi koguheite osana fikseeritud HKSi kohast Horvaatia Vabariigi kasvuhoonegaaside koguheidet, mitte 2007. aasta tõendatud heitkoguseid, nagu läbirääkimistel kokku lepitati. Peame vajalikuks rõhutada, et Horvaatia Vabariigi puhul arvesse võetud koguheidet on madalam ja selle tulemusena on Horvaatia Vabariigil vähem enampakkumisõigusi. Lisaks, arvestades, et kuigi kõikide teiste liikmesriikide puhul arvesse võetud koguheidet on madalam, arvutati kõikide teiste liikmeriikide enampakkumisõigused, tuginedes kas 2005. või 2007. aasta tõendatud heitkogustele või 2005.–2007. aasta keskmisele, sõltuvalt sellest, mis oli neile soodsam.

Selleks et vältida võimalikku erinevat tõlgendamist seoses direktiivi 2003/87/EÜ sätete kohaldamisega Horvaatia Vabariigi suhtes ja tagada vastavalt direktiivi artikli 10 lõike 2 punkti a järjepidev ja ühetaoline kohaldamine kõikides liikmesriikides, sh Horvaatia Vabariigis, pakkusime välja eespool nimetatud muudatuse. Kuna eespool nimetatud muudatust lõplikku kompromissteksti ei lisatud, hoidub Horvaatia Vabariik kõnealuse seadusandliku ettepaneku vastuvõtmisel hääletamisest.